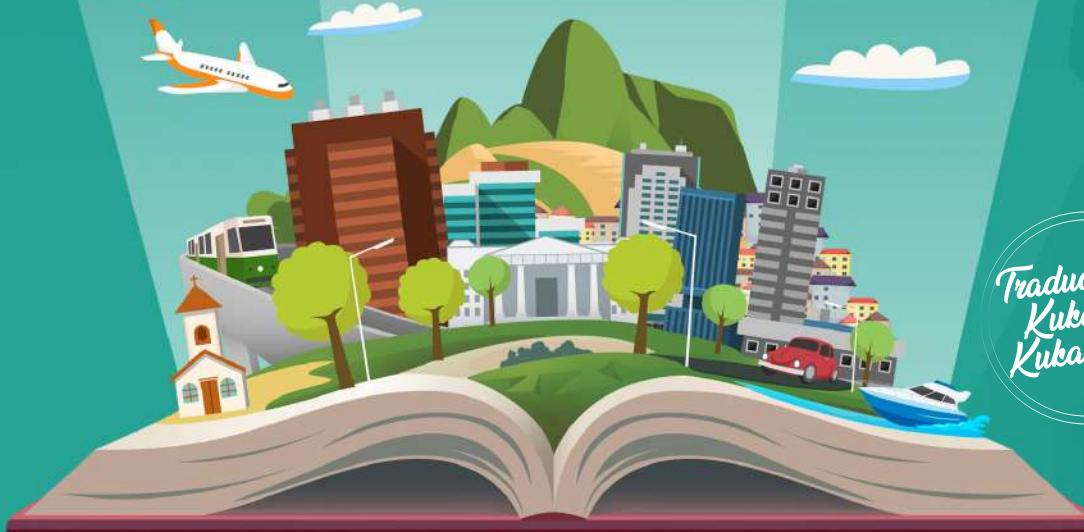

Ositran, enëmuki pëkakuarakana Pérutsui

Traducido al
Kukama
Kukamiria

WËPËN MËMUTA IMINTSARAKANA

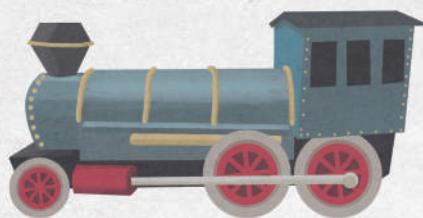
OSITRAN

EL REGULADOR DE LA INFRAESTRUCTURA
DE TRANSPORTE DE USO PÚBLICO

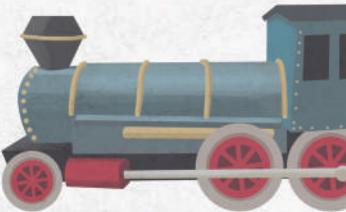
OSITRAN

EL REGULADOR DE LA INFRAESTRUCTURA
DE TRANSPORTE DE USO PÚBLICO

OSITRAN

EL REGULADOR DE LA INFRAESTRUCTURA
DE TRANSPORTE DE USO PÚBLICO

**Wëpën mëmuta imintsararakana
“OSITRAN, ènëmuki pëkakuarakana Pérutsui”**

Iatirakana:

Wëpën Tupa: “Ra iara utsurupakarin” Eduardo Rodrigo Wong Leon,
IKUATUPA. Jorge Basadre Grohmann, Callao

Mukuikan Tupa: “umanupuraka pëkaÿara” Estefano Catunta Salvador,
IKUATUPA N° 50500 San Martín de Porres, Huasao - Cusco

Mitsaprikan Tupa : “Tsachinwara wapurutuÿukasuina” Tania Araceli Barrera Gálvez,
San Roque, Santiago de Surco - Lima

Awakana Umitsanawara:

Marco Martos Carrera,
Tuitsa Ikuachiru Përu Kumiratsui.

Gabriela Ibañez Oviedo,
ÿumitawarawainanua chitaipunkana, kuatiaraumiwara, pëtsëka ýatirika Ýumatín libro Pérutsui.

Ricardo González Vigil,
Umiwara Kuatiarantsui, Pëtsëka Ikuachiru Përu Kumiratsui

Érurawara kukamaka:
Pablo Eli Taricuarima Pinedo

Warimatarin Kiriritawara
Giomar Antonio Arango Mucha

Primera edición, julio 2018

YAUKN UWARI YUMATIMIRA LIBROTUPAKUARA PËRUTSUI
N° 201809759

Pachatan:
XXXXXXX
Kumitsachiru:
Awiri : 1.000 riawakana

Timamira iriwa yaukitara upinan wëpën pëtsëka ikia kamatakuara wirt-ÿamimi aÿukakana yumatitsui.

IKUATSEN

İmintsararanu ērapaka umipura örutsu akita tsa kunumikana ikuka kamatapuka wëpën ukapura mari
ërura awanu. Rutsun apitsë raëpë mari kamata pënu ýumi raëpëna ýumýari inu ýumi pënu . Aitsëwanan
inu imitsararanu tsakuntsui pënu ýaukin utsupuka wëpën tupaka amua tupaka , titika riai iruanumuki.

Ajan imintsararanu pënu ýaukin umin kunuminu chitsari ukiriaitën ya kakirimuki ,yükarara, ýumuýari
riai ýaukin maritsuri upinan amaskatara ýatirikutsu pënupuka uwatanu umiwaranu, wëpën pëkanuan,
wëpën wapuru, wëpën pë,wëpën wapuru iwinpëka.

Inu mitsaprïka imintsararanu iatiranpuranu ajanka mëmutanu pëtsëka wëpën titika upinantsui pënu
ÿapichika 1° mëmutanu imintsararanu Ositran tsapukui 20puka watanu chikaritsën inu ikuariminu
ikuatarra awiri-ëra ukapuraka mari ërura awanu riai mania ýumuýari ainpantsën awanu riai kakiritsui
pënu tuýuka .

Pënu utsurupakipura inu ukuariminu ýutinu riai ýumitawaranu riai umiwaratsana inu pëtsëka ajan wëpën
kamata librotsui pënu ýatirika ,mari tsëta marikua awanu inu ikuan ya kamata raëpëna Ositran.

Verónica Zambrano Copello

Tuitsawaina ýatirika ýumatitsui Raëpëna Ositran

*Ostirán, contigo
por las rutas
del Perú*

RA IARA UTSURUPAKARIN

~ Eduardo Rodrigo Wong León ~ Wëpën Tupa

I

Ta tsenuari .

Wëpën ipun uri wëpën kunitaka. Wëpën marinua rakataka titikatsën wëpën kamata.

Ra ikuata ipunpura kakura ta, ikuatatsën rana ukuatan inan mainani, chitatua awakana ýatirika rana kiririta rana amuakana, aikuara, ýapituka takuara, ýapikan riai ipama kaukënë, rana wanakari tsapiari ura. Aitséwanan, tsënura ra ipun, utsurupaki ra aipukatun marikana, ikun chintapa ura.

Ikun tutsu tsapiari ta kamamatamira.

Kumitsatara takuara

Ýaukui ,ta ýutui wëpën pë metrotsui maka tatsui Rima –Përu. Riai, ýukaka ikun , ta yuti Ukuatari ritamanuan- Rima.

Tima, tima ta wëpën akuatarin , tima wëpën wapuruwara.

inan umiwaramira , inan wëpën ýumuÿariwara .

...tima ni wëpën awa , ta titika kamatawarachasu yaukimira upinan kuashikana...

Ta chirara A-17, ta wapurutuÿukatsui...

Ta kamatari ýatirika 1 , iatira pëka raëpëna Metro Rimaca mari Ërura awakana pëtsëka maka uchima kuarachi ta ritama ta uwari –Rima- ta kamamatamira ëruratsën awakana maka rana tsëta , ta ýumuÿari rana uwata apitsë ipurapani.

Ta kamata upinan kuashikana kushikuara, ipitsakuara , upi watapura . ta ýapituka wëpën aitséwanan

anan kanatari, aipuka ta yuti inanyauki timi pëkapura. Tima ikua marikua , urian ta ikuaka rana awakana yuka pëtsëka kuarachitsui rana yapitu.

Ta tsapiari rana chirata “ukiri”...

Uwatapukakuara,awakana ra tesnu kumitsa ra Ÿuka . kumitsa ra chita marikana riai ýatırıka ukiriaitsëmuki ikuakana ranakuara.

Aitsëmekan, tima ikua, urian, yuka pëtsëka kuashi ta ýumutsani kamatatsën örëtsë mari uri utsa. Ëpë piatëpë ta tsëtatipa ta ýaukimira...

Apu...tima maniapuka ta ipuri ta kamata, ëmëtepura awakana tsariwakan, imintsararakana tsënutsën, riai. ta tsariwa ýumuýarıpuka awakana rana ta ýaukimuki , awi ta tsawa.

Kumitsari ra ýuka, uýarı aitsëwanan, tumi awakana ýumuýarı amua awakana. Aitsëwanan niumi ta ýapikatupa ra wijokana riai awa watarimukinan, riai amuakana ýumuýarıpura awa tima ikuan rana piatapuka érapakamuki. Wëpën kuashi, wëpën kuniati aputaka ra tsu, tima ikua mari ikuatan, urian ura

tsapiri. Raëpëtsui ýawachimaui mukuika awakana ýumuýaritsën ipurapani rana ra érutsun. Ÿutiératipa, ta ikuaka mari éran, marikua kuashikana raëpëtsui iriwa umiari, ra chitsa érapaka ,ta chita tsariwa ta umi ura.

Urian tima upinan kuashikana tumi awakana érakana ...

Chita uyarikana, tumi niapitsarakana inantsapiari wainakana, tîma ikuamia, kamata rana wainakanaka akita rana ra awatupaka. Tumi niapitsarakana iririta marikana amuaka. Riai upiariwa, tumi awakana aitsën awakanaka.

Upinan Ëntérakana riai iruakana kakirikuara, marikuatipa rana ýaukin chita aitsën.

Tîma maniapuka ta ikuatara...Awakana rana tsawa tima ikuatara.

Urian nimari ýapitu ta, ria tsawititara ra piata:

... umju! Ta tsëta ta kamata chita tsariwa.

Urian...

Ta Ÿaukin èntëra chita watakana, èmëtëtipa apítse marikana ýukaka.

Ta kamata riai ýumuÿari ta èmëtë ýakuararatsui: ta ýumuÿari rana awakana ta ýupuni ýakuararatsui.

Wëpën kuarachi katupe titika, tima tsëta ura, ýupunui uwatari. Chikuarata ra kikin pëkakuara.

Íatira, ta akicha, tima ikua nimari. Awakana rana akita rana tima piata ta ichari kati rana, ta piatatsuri rana ipama tima maniapuka tsënu rana ta.

Wëpën watakuara, ta ikuaka marikuatsuri tima ikua ta, urian rana chirata Wapurutuÿukatsui A-17.

Wëpën kuashi, ta purara amua mari èntëra ta: amua wapurutuÿukatsui ...ra chira Wapurutuÿukatsui B -5.

Ënë ikuamia mania tsariwakan tatsuri. Raëpë, ikuapura ta amua èntëra ta...

Rikua ikuaka, ta chitsari; chitsari tima titika kakiri. Ria, tima ikuaka mukuika uýarı ta kuëmatari.

-Mmm- maniawatsënë, ta kumitsui akichamuki, urian ýapichika iatsaku iriwa kumitsa ura-maniawatsënë!
Ta chirara A-17. iruatipamia ënë ta piata ura chita tsariwamuki.

...urian tima tsawiti.

Rianan ta tsapiari. Rikua ýupuni akicha ta.

-Ëranantipa ënë tsanitipa, tsënutipa ta, marikua tima tsënu, tsani tsënu! Ta tsatsatsima amua uyari
tsatsatsima, tima tsawiti ura.

Ukuataui chita tsëtatara ra tsawiti, tsatsatsima ura, piatari, Ÿaukin upi ýaukintsën mari, tima
maniapukatsën uri wëpën tsawiti...

Awin, intapuratara tsima, ta ukhari.

Raëpui ta ikuapa. Ta ýuti titikapa, niawa tima maniapuka ikuamia ta, ta kakiri-ýumuýaritsën awakana...
Aitsëmëkan, tima ta erutsu ra tsanapura, urian sokta pacha kuashikana ukuuai kuashitsui raëpëtsui ta
kakiri chitsari.

...urian, aitsëmëkantipa wëpënpura.

Ërutsu chita kuashikana... Ta tsëta kumitsatara, ta tsariwa uwatari wëpën tsati amua tsati, urian ta tsëta
apitsë.

Aipuka ta kakiri awakanamuki, ta tsënui rana kumitsa, kurachitupa tsëtsumuki riai animarutuankana
pëpumuki kakirin raëpë; ýanamankuaranua chita iwirakana, maniamaniaka ýanamatatakana; Tuýuka
itininpuramuki maka ra kuarachi tima ukiri; Tuýukakana unitsiripuranua marinuamuki; chita
kuatiaratakana riai tsiri upi tsati; paranatsapitakana tsënëpukan, inanýupuni inanawi...

Ta t̄imamia ukiri mania awakana, urian amaska ukiriaitsē éntēra rana. Ikia ta ukiriaitsē uwatatara upimari tuyükaka uwatan, t̄ima pē arika ta mari t̄ima ichari imakin ta pē...wëpën kuashimia ta chitsaritara.

II

Ikun. kuarachi upaka ra kanata kanatata ra kurachitupa ra kuëmatsui...

Ra ikuatapura iriwa ipuari upina ukaÿawachimaka. Ikun tutsu tsapiari ta kamatamira, éntēra upinan kuashikana.

... ”ra tsapapiri kuashi”.

Rana iruaka kumitsakana ayuka ta ikuaka, pachatan taiakana.yutui akichamuki, t̄ima amaska ikuaka t̄ima uchika ura ta ýaki.

Rana kumitsakana ta tsënui raëpëna Umiwarapura , anantsui.

T̄ima ukuau ikuau ikuan ikun mari ura kumitsui...urian aitsëmekan, ra kumitsa tatsui.

Uwatui ra pëka, rana ýumi ta ananuwari ta, ikuakatia aitsëmekan tsawa kumitsaka, ta marikana ýatatamanika taia piatapura.

Ikiamia ta tsapapiritipa uwata.

Uwatui ukaÿawachimatupaka kati amua ukaÿawachimatupaka tumin rana awakana mania utsu mania uri uri. Mania upinan kuashikana, rana upi t̄ima umi ta, niawa piata tatsui...urian ta, ta intapura rana.

Upi ta ipama piatapuka rana, upi kauki rana mainani takuara riai ukara, urian t̄ima maniapuka mitiri. Ta ýakina épëkan rana tamana ra ukuata t̄ima intata.

linea
1

Ýumuýarı upi kuashikana, kuashi tsakapırı kuashi, ýaukin éntéra tima ýapika. Maritipa ta émête, nimari...rana mapırı, rana ucha rana tima mainani...

Ikun ta ýupuni piatari ta ýuti ýaukin éran ýumi ta ýumuýarı, tima maniapuka ta kakiri ni wëpën utsurupaki wëpëka rana...

Ai ukuatui sokta pëtsékana ra kuashi, kuashi upata rutsu ra kuarachi rutsu ipitsa uri ikiaka, ýatsë upaka. Ta tsëta tamanatara éra upata pëtsëka pëka kati ipurapani ta. Ýachutsën.

Ta kakiri tima éra. Ta ýachu upi ta kakiri ta uchika awakanamuki tima tsëta ta mania mari ta. Ýachu marikua ta kakiri upatatara riai ikumënan amua uriutsa.

Rana marikana takuara ýupuni intata, ra ukaýawachimatupaka rumi arika ta. Ta tsakapırı tupa, ikuatapura ikuata, ta tima ýuriti.

... urian ta tima wanakari ta kakiri, ta tsëta, tima ta tsëta ta upata,

Ta ýapuankana upatamira.

Ta ýawachima ta tsakapırı ukaýawachimatupaka... rana awakana ýupuni uchimari takuara, mania ra kauki, niawa kumitsa utsurupaki. niawa rana ýumi tsariwa ta, ta ýaukimira ta kamata ta Ýauki upi kuashi...

Niawa...

Urian...

Wëpën wainatua ra taira rana tsakapırı takuara. Ra waina tima maniapuka iriwa ta umiari.

Urian aitséwananpuka ta ikuaka, rana kaukipuka
ta érata rana utsun ipipé paranatsapita ýamimaka
riai ukaima iwama raëpëna nimari...

Ra wainachurankira ýakitsamuki iun,
ýumutsarikari wapurukiramuki tsënëpukan ra
puakana, ýuriti arika ta.

”jChita utsurupaki mai wapurutuýukatsui!
Kumitsa ura ra chitsatsé érapaka, raëpëtsui
ýaparata ra tsukira iriwatsén na mamamuki.

Tima chitui ,aitsemékan tima chitui, urian, ta
tsachin, rana érapakapura kumitsakana, kiririta ta
ikuakana.

Érata taia ýumura kati awakana tima maniapuka
ikuaka rana tatsui, iriwa rana kaukikana tima
chita ta ukaimata.Rikua taia tsachin taia tsachin ta
ikuaka upinan awakana éntéra rana, taia tsachin
tima tsétan ta kamatamira riai kamata ta tsariwa.

Taia tsachin ikuaka ta ukiriatséenkana amutsé ýuti,
pukamira ta ikuaka ta titika ukiriaitsé ýumuüyariui
awakana.

*...marikua “utsurupaki” érapaka chipita ta érétsé
kamatamira; rikua ta utsurupaki ura...*

Amua kuashi ta inankamata apitsé...

UMANUPURAKA PÉKAYARA

~ Estefano Catunta Salvador ~ Mukuikan Tupa

Ai īmīnua pētsēkaka 6 Kuskuka Urkusrupe, ḫaratsui Kuskuka Wasaumuki, ritamakana Saira Oropesamuki mitirupe, pētsēkatsui Kispikanchiska(Urkus); tīma ērataui aspaltomuki mania ikun riai kumitsatsuri raēpē katupētsuri marituakana iruaka tuyükatsui.

Upinan ritama awakana rana ēmētētsuri akichariwa tsakamitara uwatatara pēka ipitsa mitirupe, marikua ýuka pēkakuara katupetsuri wēpē waina tsawa, upinan awa ra umimia umanuta ura.

Karus ýumirapa Ěrantsakana, rana ērutsutsuri upinan ritamakan uwatapan pēkakuara kusu – Urkusrupē. Uriān wēpēn kuashi ikuaka uwatatara ipitsa mitirupē, Karus ērata ra ēratachiru, ērantsakanamuki, upimari purēpētsen uchimatsuri na autu. Ai uwataui chita pētsēkakana, aipuka ananýawachima Wasaurupē mari ra tsapuki na tsēnu, ikunstui ra autu ra ýuriti ra muturu umanu, tīma ýakuara ura uwari katsurina.

Karus uýupē aututsui umipura mari ēmētē ra autu, ipurapani katupē wēpēn ýawara kuýanapura riai wēpēn waina ērapaka ra kakura chirumuki tinin ýakitsa turu ýamimin ra chitsa. Ra akichapura iriwa warika ra autu, tsētan ura rakata urian tīma amaska ura, raēpētsui amaska ura ,tsakapiri ra pēka, watari aitsēwanan pētsēkakana ananýawachima ýakina ritama Wasau, ýakuara ura ipinan awakana ritamatsui kumitsatsuri mari ukuata aipuka tsakamiari raēpē.

Karus akichamuki, tsēta tsēnutara ratio ura akichatsen ra utsunukaiman aitsēwanan, aitsēwanan tsēnupan ikararinkana, urian ikuntsui ýupuni yumi mania wēpēn waina ýachuntin, umanuta ratio ipurapani, raia wēpēn aýukata ērētsē ra autu, ra ikuaka umanuta wēpēn animaru ukatui yapanan pēka, rumui pētsēkaýakinapu, rumi waina kikin puraraui ura ýauki aitsēwanan, raēpē raia akichamukipuraka, uýupē ra aututsui ýupuni ura ýapanapura piatatsen ýumuýari, raēpētsui umiui ra tsakapiri rumiui mania wainaka tsakapiri ura riai yapana mania maniakapapan.

Karus ýuti ichari tīma wīka, tīma amaska ýapanapura apitsē, katika raýuka wēpēn itaki rukuki tuyükaariwa. raēpētsui, riakuara ipamatara, rumi arika ura ýutipura waina ura. Upi ukuata ipurapani, ura waina itikapa karuswiri ruchimata ra ýaki.

Kamutunika, wëpën ýatři iruakana ukuatamaka raëpë rana umi ra autu karuska pëka mitirupë ýakinamuki épëkan inanÿumatiwara, wëpën iruakana ikuaka uyupë autusui umitsën maritipa Ukuatari, rumiui érantsakana nimari émëtë.

Raëpëtsui, uwata kakurupë rumipuratsën, purara tsuwı autoiatira, ria pachatan pitnuri tsuwimuki, raëpëtsui ýakuararaka tsakapırı rana pitnurikana kati purara wëpën chamura tima ýaki.

Akichariwamuki rana ýaukin rana utsui ipurapani ritamaka Wasaurupë, ritama aitsëwanan apitsë, ikuatatsën mari ukuataui ritama aitsëwanan rana.

Ímintsarara mari ukuataui rana awakana ritamatsui, rana utsui ýumati ýaukintupaka aipuka ananÿawachimatara, rana umiui chamura ura pëkakuara mitirupë raëpëna pëtsëkaka 6 kuskuka- Urkus, upinan awakana ritamaka akichariwa aitsérakapa ýaukin ýakuararaka ikuatara tuitsatupa aitsëwanan ikia sairkatsuri, urian raëpë rana kumitsatsuri tıma amaska tsënutara ra ýaukin marikua Wasau Oropësatsui, Oropësa urkustsui, raépëtsui awakana ýakuararaka rana utsutara apitsë amutsë kati Oropesarupë.

Riakuara ukuatatsuri aitsëwanan awakana rana mariaran kakurupë chamura ura mari ýatsëka wëpën ýanukatan, ýaukitsuri tata aitsëwana tatamuki ýupuni rana ikuakankana chita maniakana maritipa ukuataui karuska. Rana awakana ikua marikua ra autu érantsamuki ýawachimatsuri kanatari aitsëwanan akitatsuri ritamakirakana ýumirapa émërankana, aitsëwanan awakana ritamatsui amiwarapura ra autu puraratsuri wëpën Ýawara kuýanan tsana wainamuki ra chiru tini tsuwimuki charupa kakura.

Wëpën wainatua ra kakiritsuri pëkatsimara, kumitsa wainatsuri ipastsukuara Wakarpaika uchimatsuri ýapëchikatara ýaki niapitsarakana iminua umanutatsuri, riai ýawara kuýanan katupë karuska ýawara kikin Karus pëwataka wëpënkuara chita uwatakana riai wainapura ipatsutsui, wëpën kuniati umanuta pëwataka, tıma karus, urian amua awa rutsutsuri ipurapani chita ra ichari itikan pëkakuara mitirupë, tuyukakaariwa tuyukakui chita tsuwı uchimaritsuri, riai iminua upinan ýuriti amutsë niawa nimari ikuatsuri rana unanutakana ukuatsuri raëpë.

Riakuara awakana ritamatsuika, utsutsuri Oropësarupë chikaritara wëpën tuitsa rana ýumuýarikana ipamatsën ra chamura, ýawachiman ra tuparupë tima purara tuitsaka, rana "Yumuýarituitsa rana émête wëpën titika autu mari utsutsuri amua ritamaka, ria ýakuararaka kaukirana.

Ritamakuara awakana mariarakana chamura kakurupë ýakuararaka ýatimatara kikin raëpë marikua ukuatatsuri wëpën kuashi yawachima niawa riai tima ikua maka kakiri rëmëtëmia iruakana, riai wëpën niapitsara érantsuri, tsapiarichiruchasu, riantsui ýakuararaka ýaukin ria ukaiman rutsu upinan aitsëtaka.

Ria awakana aipuka yawachima rana utsutsuri Oropësarupë, rana ikuata ra ýatimui raëpë kikin. Rai uwaritsuri wëpën tsanakira tsanatsën tupaka.

Chita watakanatsui pëka kikin chun kikin tupaka, ýumatiwara wëpen kamion érutsutsuri sotakana upinan ritamakana ýuka pëka ukuatsuri éntëra, urian ýuka üyari érutsutsuri ra chamura, mania éntëra tsanapan tupaka tsanakirramuki aitsewanan tsëtsakana.

Wëpënkuara wata rana kumitsaka imintsarakana karuskatsui, ýumatiwara ératsakanatsui, wainapuraka ipatsukuara riai ýumatiwara sotakanatsui mania katupëtsuri tima ýaki. Ria ukuatsuri rana watakana.

Wëpën kuashi ýawachimatsuri awakana Ministerio tranporteskatsui ýaukitara érata pëkakuara Kuskuka- Urkusrupë aspaltomuki rana piatatsuri marikua uwari ýuka tsanakirakana, awakana ritamatsui imintsarara upinan urian rana tsapiari nimari aipuka ýupuni rana kamatakana itikanpura tsanakirakana.

Urian ipitsakuaraka riakuara érata wapurukana ipuchikana katupë wëpën ýawara kuýanan Wëpën wainamuki ra chiru tini ýakitasmuki turu ýamimin ra chitsa, inanikuata wëpën tsanakira tsakamitaka ra ýaki ýumatiwara wëpëntsui wapuru ipuchin ra umanupura ipurapani.

Kamutunika, ýaukintsui, mari imintsararatara kumitsapu amua wapurú ýaukiui ipamaka wépén tsanakira mari tma ikuakapu tsakamitaka ýumatiwara ra ýaki, rana maipurakana raépëtsui ikuapura rana watari rana utsun tupaka ; itsé ara! Ëmëtë awa kanuara, rana kanura karustsui, iatira chamura ýatimatsuri pëka wiri- awakana ritamatsui akichamuki uchimarana kumitsari tsanakiranamuki rana ichari ýapituka chitsari rana tsawakana tima émëtëtsen marikana aitsëtan.

Rana maipurakana chun tsapiarin ýakuararaka riantsui érata aspaltomuki ra pëka kuskuka – Urkusrupe,yatimatara rana tsanakirakana ra tupaka. Riantsu, ýaukin chamuratupakirakana maka uwari tatakirachasukana chamura kuashikuara riai aitsëwanan iruakana rana ýakuarara ra kuarachi aipuka umanutatsuri riai uwari kuashi ura. Riantsui rana érutsutsuri chamura kanuara karuska chamuratuparupë ýapitukatsen nimari karu ra pëwataka ariwapu .

Riantsui aitsëwanan awakana ritamakatsui ra ikuaka mania umanupura pëkaýara, chita érutsuwarakana ikun yumatin éramuki wépén kana pëkakana ýatirita upi tsakapiri tana Përu. Ipitsakuara riai kuashikuara amaska uwatara chitsari, aipuka tma katupé waina ura chirumuki tini aipuka ukuata mari aitsëta ýuka pëka iriwa umanupura pëkakuaraýara.

Tsachinvara wapurutujukasuiñu

~ Tania Araceli Barrera Gálvez ~ Mitsušaprikan Tupa

Êtsë upaka
chitsatsémuki pitanin
irurun ýukua ýachun, tsa
ÿaki ra tsu umanu inanrakata tsa
papawiju ariwa.

Tsa mamaka aitséwanan ýakina tupaka ikuata
ëtsë rana wipipiwarakana ai utsu ýawachimatara,
raëpetsui ëtsë ikua ikuntsui ëtsë kumitsamira utsutsutsu,
urian ëtsë tîma éra, ikuamiawiri niawa érapa utsutsutsutsen.

Êtsë uýupë pitnuritupaka tsaia aitsëtan amanamuki ýakuararanu
ikuantsurinu kamatakuaranu warimatari inu ýuta, ipipita ëtsë wëpén
tuýukakuara kuatiarakata tsanaka raëpëna papawijotsui riai pitnurituparapa
wëpén pétsékatsuri ýa imintsara yukun tuýuka érapakatun.

Upinan inu kamatanu émëtëtsurimari ýa ýatiri, wapurutuýukatsuinu, tsa papawiju tsachintsuri
wapurutuýukatsuinu. Ýa katì tsani iruatsuinu katupë wëpén. Wëpëntsuri wapurutuýukatsui
ýumutsarikatata ëtsë érutsu puakuaranu. ëtsë ýakuarara ýaukitsën tsani ura utsui upinan wëpén kamatapan.

Pënu tsa papawijonu mamawijonu, mamatsui papatsui, tsa mama tsa papa, tsa kiwira riai étsé.

Étsé ýakuaruara kanatan tsa mama ýutitsuri ýachuntsimaka, tsa kiwira riai étsé ýaukinan ýumutsarikari, ýumutsarikari éran kumitsapu wapurutuýukatsui ýumutsarikatata, mania ýa chirara tsa mamaka. Étsé tsa ukuatsi tsatsatsimatsuri ura, tíma rakata, tíma ýumutsarika, tíma érata tsanitsén.

Pënu tsakapırınan ýumutsarikaripan tsa mama ýumuranan apitse.

Pënu aipuka ýawachimari, papa kumitsanan ýaukinmira épë éra. Ýa tsapukinua riai érétsé ýauki pënu ýuriti mania itakin. Raépëtsui tsa mamaka tima ýumurari apitsé uri aitséwanan chitsarika uratsén.

Tsa mamaka kamata kamatataka, pënu mamawijo épëka ýakinaka.

Tsa kiwira riai étsé ýapanatsutsu ýukukatara ura raépëtsui tsutsui papawijo. Watarinan ýawachimatara inu tsanitarawanu inu papanu papamimitsui.

Ai papawijo ýupuni ýumutsarikatara inumuki riai wapurutuýukatsuimuki, mamawijo mamamuki uminu pënu. Mamawijo kumitsatsuri mamaka, na papa mania éntéra wëpën chunanin, tsa mama ikuaka éntéra riai kumitsa inu rimiarirunu uchimatsuri tsachinwara wapurutuýukatsuinu mania ai.

Érapaka yakuarara étsé ikuaka, chikuarata atsırıkari kati purara ýa iatıra tsani aipuka papawijo érutsutsuri inu tsa kiwira riai étsé umitaratsén wëpën wapurutuýukatsui. Pënu érutsu ukaýawachimatupaka chitsatsémuki ýatsékapa, aipuka uchimatsuri ýatsékata, mukuikan pënu ýukukatsachin papawijoka.

pënu amaska umiari wëpën wapurutuýukatsui iminuatsun. mari itikan tatatini ýaukin ipunpura chu-chu-chu-chu.

Tsa kiwira riai étsé, wapurutuýukatsui pënu katupë inanikua, watsu, watsunua, érapakapura.

Papawijo piata, tsëtatipa warika épë. pënu tsawiti tíma ikuaka titi ipunmuki umju .

Raépëtsui, uchima ýa aturakuara iatiratsui ýa tsutimachiru, pënu mitsaprika ukuatatanu riai inu

yaukitsuri wëpën uwatan aikuara. Emetëtsuri wëpën tsuiwatsu warikatsën wapurutuýukatsui tsa kiwira riai étsë pënu tséta utsun ýakinapëtsë kakura. Raëpëtsui étsë amaska ýumutsarikakuara itaki ,kuatiaran riai ýapinata, amaska émetë ýapikatupa étsë tséta. Tsa papawijo ýumuýari étsë épékaka ýakinapëtsëka riai amaska tsariwakari iwititu akita ariwakatsui. Mari épëka kati uýupë.

Wapurutuýukatsui ukuatatsuri tupakanu érapakanua mari katupëtsuri inu kakura pëka ýaukin ura imiaritsën.

Aipuka pënu iriwa tsa kiwira ýapikatsuri ýakinapëtsë kakura; urian ai ýutitsuri tsariwakapan, rakata ura ýa ýapikatupakuara ýaukitsuri éntéra wapurutuýukatsui ipun chu-chu-chu-chu.ýikua tima umitsuri érapaka ýanamankuara, étsë ýumura ura, urian kumitsanan wapurutuýukatsui érapakakuara apitsë aitsëwanan iwigumuki tamana ýakinapëtsë épëka.

Ýupuni tima amaska ikuatara maritipa kumitsa tsa kiwira.

Tsakapiri atsirkari pitnuritupaka kati ýawachima ai tsani maka tsa papawijo érutsu tsa wëpën ukaýawachimatupaka wapurutuýukatsui ikratsënu aipuka émëtë chunkamukuika watakana.

Aipuka étse umi ýukun wapurutuýukatsui iatira uýari, étsë ikua marikua papawijo kumitsatsuri rana wapurutuýukatsui tsawa érapaka awi kakirimuki.

Wapurutuýukatsui pératan, timitsa awanumuki chita tupanu maniamaniakan. Upinan awanu titipuraru amuapuranu kikin tupaka, umitsuri tsani kikin ini tuýukaka, pënu ritama chita tsawanu.

Ýukun iatira uýari étsë ikua tsa kiwira. Aitsëmëkan, ukara érapakatsuri, urian umitsuri wapurutuýukatsuikuara mania inanikua, awakana maniamaniakan, maritipa ýaukiminu, maritipa chikarinu, makatipa utsutara.

Ýakuarara tsa papawijo kumitsatsuri wëpën tsachinwara wapurutuýukatsui mania ai tima tséta iruakana, rashì ai tsétari umiwara kikin, umipuratsuri marirapa upinan tupanu ukuatatsuri wëpënrapa; awakanaka warika riai atsirika. Riai ikuatara.

Êtsë ikuatatsuri upinan marikiranu, mania awarapa uwaka wëpë tsanuÿa ikuataratsën ai kamatatupa makamia wapurutuÿukatsui riai ai chitsatsë amaska ýawachimatara. Tsakapiri atsirkari pitnurukuata chikuarata pitnuriukuata katika umiari ai tsani mamawijo ýapikatupakuara wiwitata papawijo kakura ýakutupë wëpën tamana tsawa mania wapurutuÿukatsui.

Ai mari wëpën tamana papawijo ýapéchikatsuri ai kamata ýaukiwara pëtsekanu ëruratsui, ai tima wëpën

awa ikrachiru, urian yupuni yauki kamatatupawatsun marikua tsa mamawijo ai kumitsatsuri titika mirikuanaan niapitsaramuki kurikiyara, erapaka.

Tsa mamawijo ai tsétatsuri kumitsa imintsarara mania tsachinpurata tsa papawijo ai uwakata ai chirara wépén “niapitsara kurikimuki”

Ai yapukatupa tsa mamawijo yapukari ai yapukatupamaka papawijo yapukatsuri, ai rakata iwitumuki, ýatukupé tsutimariwa mukuikan rimiarirunu, tsa kiwira riai étsé. Maka yupunitsuri kumitsatara imintsaranu makakuara awa iatira papawijo tsa papawijotsuika, riai papaka tsa papawijotsui. Yukun marikua iruakana tsa papawijotsui wépentsuri iruanu tsachinwaranu ikuatsurinu wapurutuýukatsui. Yukun ai penu kumitsapu upinan imintsaranu marikana inanikua, tsachintsu, akichapuratsui, riai chita ,chita apitsé. Penu akichata ikua chita imintsaranu inanikuakanu mari amaskamia ukuataritara wapurutuýukatsuikuara. Inu imintsaranu papawijutsui yupunipuranu: “ta ýakuarara iminua...” riai “ta papawiko , ta papaka kumitsa mari...”

Étsé tsétatsuri inu yupuniminu étsé tsétatsuri apitsémani kumitsatsuri inu imintsaranu mania tima ikuamia, mania apukatatsen katı aitsen ikuakanu mari amaskamia yaukin aitséwanan awanu aipuka ýutinu intatapurana. Emetetsuri chita imintsaranu erapakanu aitséwanana üyarinutsa kiwira riai étsé tima ikua inu aitsémekan, tsa papawijo kumitsanan chunaniminu tsapiari aitséwanan, yukun tuýukakuara ukiriaitséwara, timaikuawarin, inu timaikuawarin tima amaskatara umiari apitsé raëpë rana apitsé chitsatsékana. Tsa kiwira riai étsé titi wiwita ýakimuki, tima ikuawiri nimari.

Tsakapiri atsirkari ai pitnuriukuata kati umiari ai wapurutuýukatsuinu tsani mémuta kakura, maka étsé umitsuri tsa papawijo éran, inu mukuikan tsariwakan mémutamuki, kati ai aikuapan, raepetsui ai akitapura, uchimata érata ai ukuata tsakapiri ipitsa ai ukakuara iruanumuki kakura, ananumanu kumitsui, érutsun imintsarakana épemuki riai kakirin yaukiari épë tsachin ura.

atsirkari tsakapiri pitnuriukuata inu chitsatsé tupita ýawachima uchimari tsa chitsatsékuara, urian yukun üyari chitsatsé tupita tsariwantsui, ikun ýuti érata utsutsutsutsen, ikuapura tsakapiri tima ýutimia wépén utsutsutsu, ai chipinuan ai tsawa papawijotsui, yukun kuatiaratapanýatiri wapurutuýukatsuinu, ýanamankuranu awanu riai ýakuararanu, upinan watanu étsémuki.

PERÚ

Presidencia
del Consejo de Ministros

OSITRAN

Organismo Supervisor de la
Inversión en Infraestructura
de Transporte de Uso Público

"Decenio de la Igualdad de Oportunidades para mujeres y hombres"
"Año del Diálogo y la Reconciliación Nacional"

REUNION ORDINARIA COMITE DE EVALUACION

ACTA 1

FECHA: Lunes, 18 de junio del 2018
HORA: De 10:00 am a 11:00 am
LUGAR: Sala 2 – Piso 4, OSITRAN

ASISTENTES: Gabriela Ibañez Oviedo
Marco Martos Carrera
Ricardo Gonzales Vigil

Luego de realizada la reunion de consenso del jurado calificador conformado por miembros de la Camara Peruana del Libro y de la Academia Peruana de la Lengua, se procede a declarar a los ganadores del primer "Concurso de Cuentos Juvenil" organizado por Ositran considerando el siguiente orden de mérito:

1 ^{er} Puesto	<u>Eduardo Rodrigo Wong León</u>
2 ^{do} Puesto	<u>Estebano Catunda Salvador</u>
3 ^{er} Puesto	<u>Tanis Dracelli Barrera Gálvez</u>
Mención honrosa	<u>Mauricio Francisco Jaruyte Caballero</u>
Mención honrosa	<u>Jhamison de Jesús López Neira</u>

Gabriela Ibañez Oviedo
Representante de la Camara Peruana
Del Libro

Ricardo Gonzales Vigil
Miembro de la Academia Peruana
de la Lengua

Marco Martos Carrera
Presidente de la Academia Peruana
de la Lengua

Calle Los Negocios 182, piso 2
Surquillo - Lima
Central Telefónica: (01) 500-9330
www.ositran.gob.pe

OSITRAN
EL REGULADOR DE LA INFRAESTRUCTURA
DE TRANSPORTE DE USO PÚBLICO

